

dende Jyske lov, der i sin omhu for at sikre slægten arvejorden havde følgende bestemmelse i 1. bog VI (Skautrups udgave): »Dør faderen, og moderen overlever ham sammen med børnene, da arver hun intet af hans arvejord«, kun eventuelt en part af købejord. Poul Nissens selveje er ganske givet arvejord, en slægtsgård ville vi sige nu til dags. Købejord var det ikke let at få fat i dengang. Uden ovennævnte pantsættelse risikerede Kirsten Nisdatter Buch at blive sat fra gården og kun eje en part af indboet, når ægtemanden døde. – Hans Christensen i Nyby, der var væрге for Else, tiltrådte panteforskrivningen af den halve gård. Kirsten Buchs fremtid var sikret.

Noter

- 1) Matriklen 1688 viser, at Poul Nissen (Nielsen) sammen med to andre mænd ejede en gård på over 8½ td. hartkorn.
- 2) Vorup er en allerede dengang forlængst nedlagt landsby i Vejen sogn.

»Den danske Flag« i Amsterdam

Af H. K. Kristensen

Selv en ganske kort notits kan undertiden være særdeles kærkommen og sætte en lang tankerække i gang, især når det drejer sig om et emne, man kender noget til i forvejen. Det oplevede undertegnede, da jeg for en rum tid siden stødte på følgende oplysning i en arvesag fra Grærup i Ål sogn, som er indført i Vester Horne herreds tingbog 1769, d. 30. juni. Det hedder her, at man befuldmægtigede »Signeur Sibrandt Møller, boende i Amsterdam i Riddergaden i Den Danske Flag« til at optræde på arvingernes vegne.

I kystsognene og på Fanø var der flere slægter Møller. Manden i Amsterdam er nok et medlem af en af disse, men er udvandret til Holland, og han må have boet der så længe, at han tillæmpede sit danske fornavn efter landets sprog. Fælleskønskendeordet »Den« foran et intetkønsord røber hans vestjyske oprindelse, men det kan også godt skyldes tingskriveren

eller folkene i Grærup. Navnet »Den Danske Flag« viser tydeligt, at huset er et værtshus og formodentlig også logihus, især beregnet for danske og navnlig for vor vestkysts befolkning, der gennem lange tider så flittigt og idelig tog til Holland som bondeskippere, søfolk og handelsfolk eller søgte plads som tjenestepiger og -karle, håndværkere og navnlig som matroser.

Først og fremmest vil man tænke på, at det er disse danskere, der har haft et samlingssted hos Møller. At man har haft tillid til ham, viser det forhold, at de Vester herreds folk giver ham fuldmagt. Muligvis har han også været kommissionær for vore skippere og handelsfolk ved afsætning og indkøb af varer (sammenlign med »En dansk bondeskippers historie«, s. 197). »Den Danske Flag« har været som en art danskernes hus i storbyen, men bestemt ikke af samme art som det stolte hus og frilager, nederlændere fra Groeningen rejste i Ribe i middelalderen, og som Mads Pedersen Rostoch sidst i 1600tallet omtaler således: »Et Kiøbe-Stabels Huus af Grønninger funderit Som deris Kiøbmandskab har fordum drevet her, Hosbygte Gadis navn et minde derom bær«. Nej langt snarere leder »Den Danske Flag« i nogen grad tanken hen på et hus, jeg så i 1914 i Skt. Pauli i Hamborg. Det stak nok så fripostigt et rød- og hvidmalet skilt frem i gaden og havde følgende inskription på dansk: »Her bor Holger Danske! Det hentydede nu ikke til middelalderdigtningens folkehelt med dette navn, men til værten, en svær kraftkarl, som så ud til nok at kunne ordne gæsterne, om de blev for urolige. Forretningen var en sømandsknejpe, der vel navnlig tiltrak danske.

Når Møller kaldes signeur, kunne det vel tyde på, at »Den Danske Flag« var af en noget finere slags, men dog ikke finere, end at vor egns bondeskippere kunne søge tilhold der.